Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Публічне управління та сталий розвиток

Шифр та назва спеціальності
D4 Публічне управління та адміністрування

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Спеціалізація

Кафедра
Соціології і публічного управління (305))

Освітня програма
Публічна політика та управління соціально-економічними змінами

Тип дисципліни
Спеціальна(фахова) підготовкаа

Рівень освіти
Третій (освітньо-науковий, PhD)

Форма навчання
Денна, заочна

Семестр
2

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Мороз Володимир Михайлович
volodymyr.moroz@khpi.edu.ua
Доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціології і публічного управління

Досвід професійної діяльності – 33 роки.
Автор понад 300 наукових та навчально-методичних праць. Стаж професійної діяльності за посадами які відповідають спеціальності «Публічне управління та адміністрування» понад 14 років. Стаж науково-педагогічної діяльності понад 19 років. Експерт з оцінювання проєктів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що подаються для участі у конкурсах, які проводить МОН України, за тематичним напрямом «20. Соціальні і гуманітарні науки». Член експертної групи МОН України з професійної педагогіки, психології та змісту професійної (професійно-технічної) освіти. Член редакційних колегій трьох фахових наукових видань. Досвід роботи у спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук з державного управління понад 8 років. Автор та організатор спільних з литовськими та польськими університетами заявок на отримання грантової підтримки наукових досліджень у межах українсько-польських та, українсько-литовських науково-дослідних проектів. Співавтор та співорганізатор позагрантових наукових проектів із *зарубіжними* ЗВО (Латвія, Китай та Фінляндія). Пройшов підвищення кваліфікації в: Регіональному інституті адміністрації м. Лілль (Франція); Університеті Тампере (Фінляндія); Балтійській Міжнародній Академії (Латвія); Академії соціальних наук (Польща). Голова Громадської організації «Академія соціальних трансформацій та інноваційного управління» (Україна)

Провідний лектор з дисциплін: «Методологічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»»; «Публічна політика та врядування»; «Публічне управління та сталий розвиток»; «Ризик-менеджмент в системі прийняття управлінських рішень»; «Світоглядні засади управлінської діяльності»; «Публічне управління національною безпекою в умовах глобальних викликів» тощо.
Детальніше про викладача на сайті кафедри
http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad

КРУГЛОВ Віталій Вікторович

vitalii.kruhlov@khpi.edu.ua

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ»

Детальніше про викладача на сайті кафедри
http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad

ТЕРЕЩЕНКО Діна Акрамівна

dina.tereshchenko@khpi.edu.ua

Докторка наук з державного управління, професор, професорка кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ»

Детальніше про викладача на сайті кафедри
http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad

Загальна інформація

Анотація

Освітня компонента спрямована на: з’ясування причин актуалізації проблематики сталого розвитку та визначення потенціалів публічного управління у вирішенні його основних задач; формування у здобувачів вищої освіти уявлення про зміст теоретичних та практичних проблем публічного управління сталим розвитком, а також напрямів вирішення його задач відповідно до потреб суспільства; розвиток системного та комплексного сприйняття питань сталого розвитку з прийняттям до уваги необхідності забезпечення дотримання державою економічного, соціального та екологічного балансів; формування у здобувачів вищої освіти знань щодо пріоритетності тих чи інших напрямів сталого розвитку на кожному з рівнів публічного управління та адміністрування; розгляд міжнародного досвіду з питань управління сталим розвитком, а також існуючих практик нормативно-правового забезпечення вирішення його основних задач; розвиток практичних навичок з розв'язання проблем публічного управління сталим розвитком.

Мета та цілі дисципліни

Надати здобувачам вищої освіти знання щодо теорії та практики публічного управління сталим розвитком, а також сформувати уявлення про можливість їх практичного використання для розв’язання визначених у дисертаційному дослідженні проблем. Досягнення цієї мети забезпечується виконанням таких основних завдань: актуалізувати проблематику сталого

розвитку на рівні глобального та регіонального порядків денних; з'ясувати потенціали публічного управління у розв'язанні проблематики сталого розвитку; висвітлити потенціали електронного урядування та електронної демократії для забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку; конкретизувати проблеми публічного управління сталим розвитком у контексті кризових ситуацій та умовах підвищеного ризику; сформувати уявлення про теорію та практику оцінювання стану виконання завдань сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування; розглянути систему нормативно-правового забезпечення публічного управління сталим розвитком та визначити особливості його розвитку в умовах соціально-економічних та суспільно-політичних ризиків; проаналізувати міжнародний досвід щодо вирішення задач сталого розвитку та розглянути сучасні практики його використання на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

ЗК_03. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.
СК_02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.
СК_04. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації.
СК_06. Здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.
СК_07. Здатність розробляти та проводити комунікативні заходи задля забезпечення громадської підтримки прийняття управлінських рішень на всіх рівнях публічного управління та адміністрування.
СК_08. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.
СК_09. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.
СК_11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.
СК_12. Здатність критично аналізувати зміст та практику реалізації публічної політики на всіх рівнях її актуалізації, а також генерувати нові ідеї щодо її вдосконалення.
СК_13. Здатність комплексно розв'язувати значущі проблеми публічного управління соціально-економічними змінами.

Результати навчання

РН_03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.
РН_06. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
РН_07. Уміти розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.
РН_09. Уміти розробляти проекти законодавчих та нормативних актів, передбачаючи правові та соціально-економічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.
РН_10. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
РН_11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 20 год., практичні роботи – 10 год., самостійна робота – 60 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного засвоєння освітньої компоненти необхідно мати знання та практичні навички з таких освітніх компонент: «Світоглядні, методологічні та соціокультурні засади наукової діяльності»; «Організація науково-дослідної та інноваційної діяльності»; «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі»

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час вивчення освітньої компоненти передбачається: організація інтерактивної роботи здобувачів вищої освіти за напрямом аналізу масивів інформації (офіційні веб-сторінки закладів вищої освіти щодо діяльності спеціалізованих вчених рад та разових спеціалізованих вчених рад за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»; веб-сторінка інформаційного ресурсу академічних текстів України; веб-сторінки органів публічного управління та міжнародних моніторінгових місій тощо); проведення поточного опитування здобувачів вищої освіти щодо змісту освітньої компоненти; виступи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях; звітування про виконання практичних завдань тощо.

Методами навчання у викладанні освітньої компоненти «Публічне управління та сталий розвиток» є:

– методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з літературно-інформаційними джерелами); наочні (ілюстрація практичними прикладами); практичні (практичні заняття) методи навчання тощо);

– методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії з проблематики освітньої компоненти; забезпечення успіху в навчанні (метод відкритих перспектив); навчально-пізнавальні ігри за фокусом уваги освітньої компоненти; формування інтересу до проблематики освітньої компоненти; апелювання до практики функціонування суб'єктів та об'єктів публічного управління у т.ч. й апелювання до життєвого та професійного досвіду – storytelling) тощо);

– методи стимулювання обов'язку і відповідальності у засвоєнні освітньої компоненти (пояснення суспільної та особистої значущості здобувача вищої освіти; формулювання вимог до здобувача вищої освіти, дотримання яких забезпечує успішне виконання закріплених за ним обов'язків; заохочення до відповідального та зразкового виконання здобувачем вищої освіти своїх обов'язків; оперативний контроль та висвітлення переваг та недоліків за його результатами; заохочення здобувача вищої освіти до повторного виконання ним тих завдань, оцінка за які не відповідає його потенціалу тощо);

– методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;

– бінарні, інтегровані (універсальні) методи (поєднання декількох методів в єдину систему для досягнення комплексної мети навчання, наприклад: словесно-наочний; проблемно-пошуковий тощо).

Технологіями навчання у викладанні освітньої компоненти «Публічне управління та сталий розвиток» є:

– пояснювально-ілюстративне навчання (подання та пояснення інформації з дотриманням принципу наочності (схеми, рисунки, діаграми, таблиці тощо); репродукування здобувачем вищої освіти отриманої інформації та виконання практичних завдань за наданим зразком);

– проблемне навчання (виконання під керівництвом науково-педагогічного працівника сформульованих ним відповідно до актуальних проблем публічного управління та адміністрування завдань (пошук шляхів вирішення конкретної проблемної ситуації);

– програмоване навчання (освітня компонента передбачає засвоєння здобувачем вищої освіти чітко визначених за конкретними темами питань, а також оцінювання рівня їх засвоєння, як під час безпосереднього проведення занять (поточний контроль) так й наприкінці розгляду передбаченого освітньою компонентною змісту (підсумковий контроль));

– диференційоване навчання (організація навчально-виховного процесу з прийняттям до уваги, з одного боку, типових індивідуальних особливостей здобувачів вищої освіти, а з іншого – фокусу їх науково-дослідної уваги).

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Актуалізація проблематики сталого розвитку на рівні завдань публічного управління Криза у взаємовідносинах суспільства і природи та її суть (етапи усвідомлення необхідності визначення подальших кроків просторового розвитку суспільства; еволюція людини; вплив промислових революцій на природу; динаміка зміни чисельності народонаселення світу; динаміка зміни водоспоживання в світі; динаміка зміни промислових викидів CO2; нерівність та несправедливість як виклики; регіони з порушенням природної рівноваги). Актуалізація проблематики сталого розвитку на рівні глобального порядку денного (формалізація проблематики сталого розвитку на міжнародному рівні). Пошуки виходу: основні завдання (напрямки теоретико-методологічного обґрунтування проблематики сталого розвитку)	2
Тема 2. Парадигма сталого (збалансованого) розвитку в системі нормативно-правового дискурсу Витоки концепції сталого (збалансованого) розвитку. Форум Ріо-92 та його рішення (ідеї створення ідеальної моделі суспільства (Платон, Т. Мор, Р. Мальтус); вчення В. Вернадського про ноосферу; Римський клуб та його діяльність щодо дослідження глобальних проблем людства; доповідь міжнародної комісії з навколишнього середовища і розвитку «Наше спільне майбутнє» (1987 р.); історична ретроспектива формулювання дефініції «сталий розвиток»; категоріальний зміст дефініцій «сталий» та «розвиток»; тлумачення визначення «сталий розвиток»). Глобальні конвенції ООН та стан їх імплементації в Україні (документи конференції у Ріо; енергоефективність ВВП як індикатор актуальності ризиків довкіллю; статистика щодо динаміки зміни населення; стан імплементації положень Конвенцій Ріо у секторальну політику в Україні)	2
Тема 3. Україна: оцінка стану справ у вимірах сталого (збалансованого) розвитку Тенденції змін основних властивостей компонентів природи (загальна характеристика сценаріїв розвитку економіки; наслідки взаємодії суспільства і природи; попередження забруднення і охорона атмосферного повітря та кліматична політика; збереження, охорона та раціональне використання природних ресурсів; екологічна безпека та дозвільно-ліцензійна діяльність; вплив екологічної політики та природоохоронних заходів на покращання стану довкілля). Наслідки взаємодії суспільства і природи в Україні (діяльність людини як чинник впливу на навколишнє середовище; вплив антропогенних факторів на стан екосистем України; енергоємність ВВП України; природа як підґрунтя для сталого розвитку). Індикатори сталого (збалансованого) розвитку поняття «індикатори сталого (збалансованого) розвитку»; системи індикаторів; інтегральні індикатори; варіативність індикаторів сталого (збалансованого) розвитку; контекст-індикатори, що характеризують диспропорції розвитку; інтегрований підхід до визначення контекст-	2

індикаторів сталого (збалансованого) розвитку; концепція формування програмних індикаторів)	
Тема 4. Публічне управління в контексті сталого розвитку України Соціокультурний аспект публічного управління в умовах сталого розвитку (потенціали Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» для забезпечення сталого розвитку). Сучасні аспекти публічної політики України в контексті сталого розвитку (публічна промислова політика України як детермінанта сталого розвитку). Напрями публічної політики економічного розвитку регіонів України (сутність публічної політики у сфері економічного розвитку регіонів; принципи розбудови взаємовідносин між державою та регіонами; стратегічні завдання економічного регіонального розвитку в контексті забезпечення сталого розвитку; пріоритетні завдання публічного регулювання розвитку регіонів; принципи публічної політики щодо розвитку регіонів). Розробка державних програм управління соціально-економічним розвитком регіонів (моніторинг та аналіз соціально-економічної ситуації регіону як підґрунтя для розробки державних програм; основні функції механізмів управління соціально-економічним розвитком регіону). Децентралізація влади як основа сталого розвитку регіонів (потенціали децентралізації для забезпечення сталого розвитку; стратегічні цілі децентралізації та умови її ефективності)	2
Тема 5. Проблеми публічного управління сталим розвитком у контексті кризових ситуацій та умовах підвищеного ризику Проблематика публічного управління сталим розвитком у наукових дослідженнях за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (діалектика зв'язку змісту спеціальності «Публічне управління та адміністрування» з проблематикою сталого розвитку; аналіз тематичного спрямування дисертаційних робіт щодо їх відповідності проблематиці сталого розвитку; місце та роль проблематики сталого розвитку в обґрунтуванні актуальності наукових пошуків; аналіз фокусів уваги дослідників на тих чи інших Цілях сталого розвитку)	2
Тема 6. Публічне управління у впровадженні політики сталого (збалансованого) розвитку на регіональному та місцевому рівнях Напрями вдосконалення інституційної політики (місце та роль органів влади у забезпеченні сталого розвитку; функції органів влади щодо досягнення Цілей сталого розвитку; зарубіжний досвід щодо формування й упровадження державних програм і стратегій сталого розвитку регіонів; механізми горизонтальної координації). Зміна ролі та функцій центральних органів виконавчої влади (підходи до організації політики сталого (збалансованого) розвитку на регіональному та місцевому рівнях; проблеми координації управління; функціональна комбінація потенційних можливостей національного, регіонального та місцевого рівнів; форми політичних рішень в контексті функцій багаторівневого управління; механізми вертикальної координації)	2
Тема 7. Потенціали електронного урядування та електронної демократії для забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку Електронне урядування та його потенціали для забезпечення потреб сталого розвитку(електронна держава та електронний уряд; проблематика сталого розвитку через призму теоретичних засад електронного урядування; мета, цілі, завдання та принципи електронного урядування через призму завдань сталого розвитку; міжнародні та національні документи у сфері електронного урядування як основа для досягнення Цілей сталого розвитку). Електронна демократія та її потенціали для забезпечення потреб сталого розвитку (взаємозв'язок цілей та основних напрямів розвитку електронної демократії з проблематикою сталого розвитку та механізмами його забезпечення;	2

використання інструментів електронної демократії для вирішення завдань сталого розвитку)	
Тема 8. Теорія та практика оцінювання стану виконання завдань сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування Визначення середовища оцінювання пріоритетних напрямів сталого розвитку та результатів дії за ними (оцінювання результатів та процесів виконання завдань сталого розвитку; сприяння оцінюванню; порівняння оцінювання з іншими видами досліджень). Цілі та завдання оцінювання в системі публічного управління сталим розвитком (бенефіціари оцінювання; явні та приховані цілі оцінювання стану виконання завдань сталого розвитку; умови для проведення оцінювання; оцінювання як складова алгоритму прийняття управлінських рішень; оцінювання як інструмент підвищення організаційних знань щодо механізмів публічного управління сталим розвитком; формувальне та підсумкове оцінювання; сумісність цілей на різних рівнях публічного управління сталим розвитком; моделі організації оцінювання; ризики при проведенні оцінювання процесів та результатів управління сталим розвитком). Обґрунтовування пріоритетності програм сталого розвитку (мета програмування сталого розвитку; аналіз теорії змін та її впливи на програмування діяльності щодо забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку; теорія складання програми та її реалізації; використання теорій змін як дороговказу для оцінювання; порівняння теорії програми з фактичними подіями; переваги розробки теорій змін; критика теорій програми)	2
Тема 9 Нормативно-правове забезпечення публічного управління сталим розвитком та особливості його розвитку в умовах соціально-економічних та суспільно-політичних ризиків Підстави для розробки проектів нормативно-правових актів щодо забезпечення публічного управління сталим розвитком в умовах соціально-економічних та суспільно-політичних ризиків (необхідність врегулювання суспільних відносин, вирішення завдань та реалізації функцій держави; невідповідність рівня розвитку об’єктів публічного управління очікуванням громадян як підґрунтя для публічного управління). Закон України «Про правотворчу діяльність» від 24 серпня 2023 року № 3354-IX як підґрунтя для нормотворчої діяльності загальні положення; система нормативно-правових актів; планування правотворчої діяльності; підготовка проєкту нормативно-правового акту; загальні засади техніки нормопроєктування). Характеристика етапів розроблення проєкту нормативно-правового акта (підходи до тлумачення правотворчої діяльності та нормативно-правового акта; суб’єкти розроблення проєкту нормативно-правового акта суб’єкти права та учасники правотворчої діяльності; концепція проєкту нормативно-правового акта)	2
Тема 10. Міжнародний досвід забезпечення вирішення задач сталого розвитку та сучасні практики його використання для проектування (реорганізації) організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування Теоретичні засади публічного управління сталим розвитком як основа для прогнозованої соціально-економічної трансформації (конкретизація напрямів організації наукових пошуків щодо визначення категоріального змісту дефініції «публічне управління сталим розвитком»; публічне управління сталим розвитком як підґрунтя для розкриття нематеріального потенціалу та нових економічних моделей). Зарубіжний досвід реалізації стратегії сталого розвитку (національні стратегії сталого розвитку окремих країн; координація зусиль окремих країни щодо забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку)	2
Загальна кількість годин	**20**

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти *a*
Тема 4. Публічне управління в контексті сталого розвитку України Вплив процесів глобалізації на розвиток суб'єктів і об'єктів публічного адміністрування в Україні (вплив глобалізації на трансформаціні перетворення у державі; вплив глобалізації на зміст та практику публічного управління; суперечність між ієрархічною системою публічного управління та обумовленою глобалізацією абстрагованістю підсистем суспільства та людини від впливів влади; виклики глобалізації та ефективність публічного управління; трансформація публічного управління відповідно до впливів глобалізації; суперечності між національними інтересами та глобальним розвитком; вплив глобалізації на взаємодію між суб'єктами та об'єктами публічного управління; тлумачення феномену глобалізації; позитивні та негативні впливи глобалізації на ефективність публічного управління щодо досягнення Цілей сталого розвитку)	2	1.0
Тема 5. Проблеми публічного управління сталим розвитком у контексті кризових ситуацій та умовах підвищеного ризику Проблеми публічного управління сталим розвитком територіальних громад у контексті кризових ситуацій (джерела виникнення проблем у сфері публічного управління сталим розвитком територіальних громад; шляхи подолання проблем у сфері публічного управління сталим розвитком; потенціали Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні для вирішення проблем публічного управління сталим розвитком територіальних громад; принципи переходу територіальних громад на засади сталого розвитку; теорія та практика переходу до моделі сталого (збалансованого) розвитку; актуалізовані моделлю сталого (збалансованого) розвитку виклики та ризики)	2	1,0
Тема 7. Потенціали електронного урядування та електронної демократії для забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку Електронне урядування та електронна демократія: тенденції, очікування та наслідки в системі публічного управління забезпеченням досягнення Цілей сталого розвитку (загальносвітові тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних технологій як фактор впливу на електронне урядування; міжсуб'єктні взаємодії в системі електронного урядування та електронної демократії для задоволення потреб сталого розвитку; очікувані наслідки впровадження електронного урядування та електронної демократії для забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку; місце та роль національних програм розвитку електронного урядування та електронної демократії у вирішенні завдань	2	1,0

сталого розвитку; цілеспрямованість сучасних державних проектів з розвитку електронного урядування та електронної демократії на забезпечення сталого розвитку; шляхи адаптування кращих практик електронного урядування та електронної демократії для вирішення завдань сталого розвитку)		
Тема 8. Теорія та практика оцінювання стану виконання завдань сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування Особливості актуалізації проблематики оцінювання стану виконання завдань сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування (рівні реалізації функцій держави та їх загальна характеристика; розподіл повноважень між органами публічного управління; компетенція органів публічного управління щодо забезпечення виконання завдань сталого розвитку на місцевому, регіональному, державному та міжнародному рівнях; права та обов'язки посадових осіб органів публічного управління через призму проблематики забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку). Аналіз та інтерпретація даних (аналітичні завдання в оцінюванні; основні аналітичні стратегії та їх потенціали для оцінювання стану виконання завдань сталого розвитку). Підготовка звіту та використання результатів для вдосконалення механізмів забезпечення сталого розвитку (зміст звіти та особливості його складання; структурування плану звіту про оцінювання та його приклад; вимоги до звіту; практики представлення звіту з проведеного оцінювання перед аудиторією; використання результатів оцінювання для вдосконалення напрямків сталого розвитку)	2	1,0
Тема 10. Міжнародний досвід забезпечення вирішення задач сталого розвитку та сучасні практики його використання для проектування (реорганізації) організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування Зарубіжний досвід реалізації принципів сталого розвитку на муніципальному рівні (зміст основних принципів концепції сталого розвитку; підходи до класифікації Цілей сталого розвитку; принципи сталого розвитку для муніципальних утворень; зв'язок складових сталого розвитку на прикладах проектів окремих європейських міст). Умови ефективного адаптування та використання сучасних моделей публічного управління забезпеченням досягнення Цілей сталого розвитку на місцевому, регіональному та державному рівнях в умовах підвищених ризиків (аналіз практики функціонування суспільно-політичної та соціально-економічної підсистем суспільства в умовах воєнного стану або підвищених ризиків; особливості забезпечення сталого розвитку під час повоєнної відбудови; вибір зарубіжних моделей вирішення задач сталого розвитку в залежності від сьогоденних запитів суспільства, ментально-культурологічних особливостей народу, історичного контексту та доступних до використання державою потенціалів)	2	1,0
Загальна кількість годин	**10**	$\sum_{i=1}^{n} a_i$

Контрольні роботи

Контрольні роботи не передбачено

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (за наявності).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення/ перелік питань	Кількість годин
Тема 1. Актуалізація проблематики сталого розвитку на рівні завдань публічного управління Дослідження концепції сталого розвитку в контексті аспектів публічного управління(актуалізація проблематики сталого розвитку через призму публічного управління та адміністрування; ресурси для розвитку людини, громади, держави та людства; концепція екосистем та екологізм; людський розвиток та навколишнє середовище; загальноцивілізаційний розвиток як наукова проблема). Цілі сталого розвитку: зміст офіційного документу (резолюції) Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року» 17 Цілей сталого розвитку та задачі за кожної з них; Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року (Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019); підтримка ООН Цілей сталого розвитку в Україні). Діалектика єдності питань публічного управління та проблем сталого розвитку: загальнодержавний та регіональний рівні (основні аспекти публічного управління для сприяння Цілей сталого розвитку; аспекти публічного управління у реалізації Паризької угоди тощо).	5
Тема 2. Парадигма сталого (збалансованого) розвитку в системі нормативно-правового дискурсу Мета й основні принципи концепції сталого (збалансованого) розвитку (формула глобального розвитку Денніса Медоуза; зміст 27 принципів «Декларації з навколишнього середовища і розвитку» (Конференція в Ріо-92) та їх зв'язок з практикою публічного управління). Міжнародні форуми після Ріо-92 та їх рішення (зустріч на вищому рівні «Планета Земля» («Ріо+5»); Всесвітня конференція ООН зі сталого (збалансованого) розвитку «Ріо+10» (Йоганнесбург, 2002 р.); Конференція «Ріо +20» та її підсумковий документ «Майбутнє, якого ми прагнемо»; 70-та сесія Генеральної Асамблеї ООН (25–27 вересня 2015 року) та Саміт зі сталого (збалансованого) розвитку)	5
Тема 3. Україна: оцінка стану справ у вимірах сталого (збалансованого) розвитку Міжнародні угоди, до яких приєдналась Україна (загальна характеристика змісту підписаних Україною міжнародних угод щодо проблематики сталого розвитку). Концепція, Стратегія та Національний план дій щодо переходу до сталого (збалансованого) розвитку (зобов'язання України щодо Порядку денного на XXI століття; зміст Національної стратегії сталого (збалансованого) розвитку та його кореляція зі змістом програмного документу (резолюції) Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року»; стан упровадження в Україні Концепції сталого (збалансованого) розвитку). Механізми, етапи та очікувані результати імплементації програмних заходів переходу до сталого (збалансованого) розвитку (закономірності руху України до моделі сталого (збалансованого) розвитку; загальна	5

класифікація механізмів реалізації моделі сталого (збалансованого) розвитку в Україні та їх основний зміст; етапи переходу країни до сталого (збалансованого) розвитку)	
Тема 4. Публічне управління в контексті сталого розвитку України Місце зв'язків з громадськістю в органах публічної влади (інформаційні зв'язки в органах публічної влади; підходи до тлумачення феномену зв'язків з громадськістю; місце та роль зв'язків з громадськістю у забезпечені ефективності публічного управління та досягнення Цілей сталого розвитку; професійні та особисті якості керівників як підґрунтя для ефективності діяльності органів влади; принципи розбудови зв'язків з громадськістю; функції зв'язків з громадськістю). Запобігання корупції в публічному управлінні та адмініструванні (глобалізація сучасних соціально-економічних відносин як підгрунття для збільшення / зменшення корупційних ризиків; вплив корупції на суспільний розвиток та досягнення Цілей сталого розвитку; підходи до тлумачення «public administration» через призму проблематики сталого розвитку та корупційних ризиків)	5
Тема 5. Проблеми публічного управління сталим розвитком у контексті кризових ситуацій та умовах підвищеного ризику Механізми забезпечення сталого розвитку територіальних громад в умовах децентралізації влади в Україні (теоретичні та прикладні аспекти розвитку територіальних громад в умовах децентралізації державної влади; поточні результати реалізації Реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні; актуалізовані децентралізацією та адміністративно-територіальною реформою ризики та інституційні, ресурсні, соціально-демографічні бар'єри)	5
Тема 6. Публічне управління у впровадженні політики сталого (збалансованого) розвитку на регіональному та місцевому рівнях Запровадження вертикальної координації: удосконалення багаторівневого управління (підходи до запровадження політики сталого (збалансованого) розвитку на регіональному та місцевому рівнях; проблеми координації управління; функціональна комбінація потенційних можливостей національного, регіонального та місцевого рівнів; формами політичних рішень в контексті функцій багаторівневого управління; механізми вертикальної координації). Розриви, що виникають в управлінні сталим (збалансованим) розвитком (загальна класифікація розривів та їх зміст; координація між рівнями влади щодо багаторівневого управління в умовах актуалізації спричинених тим чи іншим розривів викликів)	5
Тема 7. Потенціали електронного урядування та електронної демократії для забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку Електронна взаємодія органів публічної влади для вирішення завдань сталого розвитку на державному та регіональному рівнях (єдина система електронної взаємодії органів публічної влади та її роль у забезпеченні публічного управління досягненням Цілей сталого розвитку; стан та тенденції розвитку електронної взаємодії в Україні; основні завдання щодо підвищення ефективності використання єдиної системи електронної взаємодії органів публічної влади для вирішення завдань публічного управління забезпеченням сталого розвитку)	5
Тема 8. Теорія та практика оцінювання стану виконання завдань сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування Планування оцінювання стану виконання завдань сталого розвитку (обґрунтування умов ефективності проведення оцінювання та вибір часу; особливості вибору фокусів уваги оцінювання; програма оцінювання та її	5

результати; зв'язок між процесами та результатами програми; практичні аспекти структурування програм оцінювання; питання етики в організації та проведенні оцінювання). Обґрунтування критеріїв оцінювання стану виконання завдань сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування (підходи до вибору критеріїв оцінювання; критерії та можливості забезпечення наочності результатів оцінювання за ними; вимірювання результатів). Збирання даних та прєктування оцінювання (джерела даних та їх потенціали для забезпечення об'єктивності оцінювання; етичні проблеми збирання даних; проєктування оцінювання результатів; проєктування досліджень проблематики публічного управління сталим розвитком; особливості проведення неформального та формального проєктування). Якісні методи дослідження проблематики публічного управління сталим розвитком (проєктування якісного дослідження; збирання даних; якісне оцінювання і теорія програми; питання етики; поєднання якісного та кількісного підходів)	
Тема 9. Нормативно-правове забезпечення публічного управління сталим розвитком та особливості його розвитку в умовах соціально-економічних та суспільно-політичних ризиків Організаційно-адміністративне забезпечення розробки проектів нормативно-правових актів щодо забезпечення публічного управління сталим розвитком в умовах соціально-економічних та суспільно-політичних ризиків (порядок підготовки та погодження проектів нормативно-правових актів з проблематики забезпечення публічного управління сталим розвитком). Вимоги та правила для зменшення корупційних ризиків при розробці проєктів нормативно-правових актів (зміст вимог до процедури; зміст вимог до форми; вимоги до змісту). Теорія та практика підготовки проєктів нормативно-правових актів щодо забезпечення публічного управління сталим розвитком в умовах соціально-економічних та суспільно-політичних ризиків (на прикладі: «Порядку розроблення проєктів нормативно-правових актів у Державному агентстві відновлення та розвитку інфраструктури України»)	56
Тема 10. Міжнародний досвід забезпечення вирішення задач сталого розвитку та сучасні практики його використання для проектування (реорганізації) організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування Проектування та реорганізація організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління, як один з інструментів підвищення ефективності вирішення задач сталого розвитку (теорія та практика розбудови ефективної організації; зіставлення організаційних ресурсів із запланованими до вирішення задачами; оцінювання спроможності організації досягти визначених цілей; з'ясування можливості адаптування організаційної структури до нових умов її функціонування; залежність ефективності функціонування організації від її структури; умови ефективного функціонування організації)	5
Загальна кількість годин	**50**

Тематика індивідуальних завдань

Виконання аспірантами індивідуального завдання складається з таких видів роботи:

Індивідуальне завдання – підготувати реферат за однією з нижче запропанованих тем. Обсяг реферату становить 15-20 сторінок

Теми рефератів.

1. Вплив повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну на виконання завдань Цілей сталого розвитку: місцевий та регіональний рівні актуалізації проблематики.

2. Вплив повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну на виконання завдань Цілей сталого розвитку: державний та глобальний рівні актуалізації проблематики.
3. Історична ретроспектива актуалізації проблематики збалансованого розвитку та її віддзеркалення на міжнародному порядку денному.
4. Механізми публічного управління забезпеченням виконанням завдань Цілей сталого розвитку в … (здобувач вищої освіти самостійно обирає галузь або сферу відповідно до фокусу своєї наукової уваги).
5. Міжнародний досвід досягнення Цілей сталого розвитку та можливість його використання в Україні.
6. Місце та роль органів публічної влади у забезпеченні виконання завдань Цілі сталого розвитку №… (здобувач вищої освіти самостійно обирає одну з 17 цілей сталого розвитку яка найбільш повно відповідає фокусу його наукової уваги).
7. Нормативно-правове забезпечення державної політики із забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку.
8. Основні завдання та доступні до використання ресурси забезпечення сталого розвитку в … (здобувач вищої освіти самостійно обирає галузь або сферу відповідно до фокусу своєї наукової уваги).
9. Потенціали електронного урядування та електронної демократії для виконання завдань в … (здобувач вищої освіти самостійно обирає галузь або сферу відповідно до фокусу своєї наукової уваги).
10. Потенціали публічно-приватного партнерства у забезпеченні виконання завдань Цілі сталого розвитку №… (здобувач вищої освіти самостійно обирає одну з 17 Цілей сталого розвитку яка найбільш повно відповідає фокусу його наукової уваги).
11. Поточні результати досягнення Україною Цілей сталого розвитку: аналіз та перспективи.
12. Програмування майбутнього розвитку країни відповідно до Цілей сталого розвитку: проблеми та суперечності.
13. Публічна політика забезпечення сталого розвитку в … (здобувач вищої освіти самостійно обирає галузь або сферу відповідно до фокусу своєї наукової уваги).
14. Публічне управління сталим розвитком на різних рівнях його актуалізації (місцевий, регіональний, державний та міжнародний): виклики та перспективи.
15. Публічне управління у реалізації політики сталого розвитку на регіональному та державному рівнях: суперечності та шляхи їх подолання.
16. Ресурсне забезпечення сталого розвитку на місцевому та регіональному рівнях: суперечності та шляхи їх подолання.
17. Ресурсне забезпечення сталого розвитку на регіональному та державному рівнях: суперечності та шляхи їх подолання.
18. Роль лідера у підвищенні ефективності виконання завдань Цілей сталого розвитку на різних рівнях публічного управління.
19. Сталий розвиток у контексті суспільно-політичних та соціально-економічних проблем XXI століття.
20. Формування та реалізація публічної політики щодо збалансованого розвитку України та її регіонів у воєнний / післявоєнний період.

Загальна кількість годин	**10**

Неформальна освіта

До неформальної освіти відносяться: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо. Зарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові навчальні дисципліни/освітні компоненти. Рекомендовані в силабусі елементи неформальної освіти можуть бути зараховані за спрощеною процедурою без додаткової валідації результатів (створення предметної комісії).

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Гречко Т.К., Лісовський С.А., Романюк С.А., Руденко Л.Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку : навч. посіб. Херсон : Грінь Д.С., 2015. – 264 с.
2. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. Частина 1: Вступ до курсу. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії. 70 с.
3. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. Частина 2: Електронне урядування: основи та стратегії реалізації. 72 с.
4. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2017. Частина 14: Електронна взаємодія органів публічної влади. 60 с.
5. Завдання та індикатори досягнення цілей сталого розвитку в Україні на період до 2030 року URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/ind.80/bookmtd-goalsalbum110pagesok-3.pdf.
6. Загорський В.С., Гладчук О.З. Дослідження концепції сталого розвитку в контексті Аспектів публічного управління. Ефективність державного управління. 2024. Вип 1-2. С. 10-14.
7. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року. URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/peretvorennya-nashoho-svitu-poryadok-dennyy-u-sferi-staloho-rozvytku-do-2030-roku.
8. Практичні аспекти публічного управління в контексті сталого розвитку : монографія / В.М. Бабаєв та ін. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 238 с.
9. Цілі сталого розвитку Україна. Добровільний національний огляд. URL: https://ukraine.un.org/sites/default/files/2021-10/VNR%20SDG%20Ukraine%202020.pdf.
10. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf.

Додаткова література

11. Коваленко В.В. Використання позитивного зарубіжного досвіду з питань правового регулювання та реалізації державної політики сталого розвитку економіки України у воєнний і післявоєнний період. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. Вип. 5. С. 165-170.
12. Котов І.В. Проблеми публічного управління сталим розвитком територіальних громад у контексті кризових ситуацій. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 18. С. 216-220.
13. Кравець О. Зарубіжний досвід реалізації принципів сталого розвитку на муніципальному рівні. Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2024. Вип. 32. С. 167-176.
14. Латинін М.А., Гібадуллін О.В., Фесак С.А. Теоретичні засади публічного управління сталим розвитком як основи гармонійної соціально-економічної трансформації. Вісник ПДАУ (Публічне управління та адміністрування). 2024. Вип. 2. С. 34-47.
15. Лопушинський І.П., Філіппова В.Д. Плющ Р.М. Механізми забезпечення сталого розвитку територіальних громад в умовах децентралізації влади в Україні. Вісник ХНТУ. 2022. № 4(83). С. 154-160.
16. Макосій С.Д. Зарубіжний досвід реалізації стратегії сталого розвитку. Молодий вчений. 2016. № 6. С. 324-328.
17. Міловська Н.В. Етапи розроблення проекту нормативно-правового акта. Нове українське право. 2024. Вип. 3. С. 24-31.
18. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст.170.
19. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 20. Ст. 190.
20. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.12023 р. № 3354-IX. Відомості Верховної Ради України. 2023. № 93. Ст. 364.
21. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. Офіційний вісник України. 2019 . № 79. С. 7.
22. Стратегія розвитку міста Чугуєва на 2018- 2028 роки. URL: https://misto-em.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/Strategiya.pdf

23. Стратегія розвитку Харківської області на 2021–2027 роки. URL: https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/1026/102538/files/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf
24. Arora-Jonsson S. The sustainable development goals: A universalist promise for the future. Futures. 2023. №146. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0016328722001872
25. Frederickson H.G., Smith K.B., Larimer Ch., Licari M.J. The public administration theory primer. New York: Routledge, 2016. 322 p.
26. Hernes T. A Process Theory of Organization. New York: Oxford University Press, 2014. 256 p.
27. Hyde A.C. Introducing Public Administration. New York: Routledge, 2022. 590 p.
28. Managing Infrastructure Assets for Sustainable Development: A Handbook for Local and National Governments URL: https://unpan.un.org/sites/default/files/IAMH_2021_0.pdf
29. UN Competency Framework for Public Servants to Realize the Sustainable Development Goals. URL: https://unpan.un.org/sites/default/files/UN%20DESA%20Competency%20framework_Final.pdf.
30. Weiss C.H. Evaluation methods for studying programs and policies. New Jersey: Prentice Hall, 1998. 372 p.

Інформаційні ресурси

https://zakon.rada.gov.ua
https://www. naqa.gov.ua
https://www.kmu.gov.ua/
https://www.president.gov.ua/

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k:

Поточний контроль (практичні, семінарські), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,4		0,3	0,3

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.
Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = П \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + Пк \cdot k_4$$

де: $П$ – середньозважена середня оцінка за поточний контроль
I – оцінка за виконання індивідуального завдання
K – середньозважена оцінка за контрольні роботи
$Пк$ – оцінка за підсумковий контроль

$$\Pi = \frac{\Pi_1 \cdot a_1 + \Pi_2 \cdot a_2 + \ldots + \Pi_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^{n} a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) або лабораторне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \ldots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^{m} b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (П, *К*, *І*,…) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої *О* з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.
Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2025

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

30.08.2025

Гарант ОП
Володимир МОРОЗ